

Ἡ Χρυσὴ Πόλη.

ΠΟΡΚΕΡΑ.

Ἐν ᾧ ἡ Ἑλλάς, καὶ κατὰ τοῦτο μιμηθεῖσα τὴν λοιπὴν Εὐρώπην, ἐπαγοῦτο ὑπὸ τοῦ ψύχους, καὶ, πρᾶγμα πρωτοφανές ἐνταῦθα, ὅλαι πόλεις καὶ κομπούλεις ἐκαλύπτοντο ὑπὸ χιόνος· ἐν ᾧ ἐν μὲν Εἰδυλλίᾳ οἱ κάτοικοι ἐβδομάδα ὅλην διήγκον ὑπὸ τὴν χιόνα διὰ συρίγγων κοινωνοῦντες καὶ σιτὸν ἐφθόν ἦτοι, κατὰ τινὰ ἀστειὸν τὰ ἴδια αὐτῶν κόλλυβα, τρώγοντες ἐν δὲ Λαμίᾳ ἐπὶ εἴκοσιν ἡμέρας διεκόπη ἡ μεταξὺ τῶν κατοίκων συγκοινωνία, ἐν Νικαίᾳ τῆς Γαλλίας ἦνθον ἐν ὑπαίθρῳ πάντα τὰ καρποφόρα δένδρα καὶ πολλὰ τῶν τροπικῶν φυτὰ, ὃ δὲ βουλόμενος συνέλεγε ῥόδα, καμελία· καὶ χαμαικέρασα. Αἱ μηλέαι, αἱ κορομηλέαι καὶ αἱ κερασέαι ἦνθον ὡς ἐν μέσῳ ἔαρι, κορόμηλα δὲ καὶ κεράσια, ἄνωρα μὲν, ἀλλ' ὡς σφαιρίδια πυροβόλου ἀνεπτυγμένα, ἐκρέμαντο ἀπὸ τῶν κλώνων. Ἐν δὲ Μονάχῳ (Monaco) τῆς

Ἰταλίας, Ἀγγλίδες καὶ Ἀγγλοὶ, ἐκεῖ παρεπιδημοῦντες, ἐλούοντο εἰς τὴν θάλασσαν, φυλαττόμενοι ἀπὸ τῶν κυσστηρῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τούτοις παρκαμυθούμενοι ἐκυτοῦς διὰ τὸ μέγα κρύος ἐπολαπλάσισαν τοὺς χορούς· καὶ δικαίως ἂν εἴποι τις ὅτι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν οὐδέποτε οἱ πόδες αὐτῶν ἐκοπίασαν τοσοῦτον σκιρτήσαντες ἢ ἐψύχθησαν, ὅσον κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦτον. Ἀφ' οὗ ἐπὶ ἔτος ὁλόκληρον εἰς τὰς σπανίας ἐσπερινὰς συναναστροφὰς ἐπορευόμεθα ἐνοπλοι, νῦν ἐν πλήρει ἀσφαλείᾳ ἐξερχόμεθα σχεδὸν καθ' ἑσπέραν εἰς χορὸν, καὶ, ληξάσης τῆς ἐν τοῖς ἀνακτόροις χρήσεως, ἀνεφύησαν πάλιν οἱ βασιλικοὶ χοροί.

Μὴ κληθεῖς εἰς τὸν πρῶτον τούτων, εἰς ὃν ἀσμένως ἔσπευσαν οἱ πολυπράγμονες τῶν Ἀθηνῶν κάτοικοι, οὐδὲν τῶν κατ' αὐτὸν δύναμαι νὰ διηγήθῃ, διότι μόνος ὁ ἑώρακὼς μεμαρτύρηκε καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία. Ἀρκοῦμαι λοιπὸν, ἀφ' οὗ εἶπω ὅτι ἐγένετο λαμπρὸς, εἰς τὴν παράθεσιν

τοῦ ἐξῆς περὶ χοροῦ ποιηματίου φίλου τινός ἐν Ἰ-
βραίλα διατρίβοντος καὶ μαντεύσαντος, οὕτως εἰπεῖν,
τὸν ὀρχηστικὸν ὀργασμὸν τῶν ἐν Ἀθήναις οἰκούντων.

Ο ΧΟΡΟΣ.

Μ' ἀρέσκ' ἡ λάμψις τοῦ χοροῦ εἰς αἶθουσαν ὠραίαν
Μὲ φθιτα καταπόλιστον, πολυμιγεῖς λυχνίας,
Αὐγάζουσιν ἐκ καθρεπτῶν μὲ θείου τόξου θέαν
Καὶ θέλγουσιν τὰ ὄμματα, τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίαις.

Μ' ἀρέσκ' ἡ λάμψις τοῦ χοροῦ μὲ εὐειδέες κυρίας
Συλβούσας ἐκ μαργαριτῶν, ἐκ κάλλους κι' ἀδαμάντων.
Μὲ νέας πλήρεις χάριτος, θελγέτρων καὶ μαγείας,
Μὲ τὰ σεμνὰ των πρόσωπα, τὴν τρυφεράν χαρὰν των.

Ὅταν ἡ προανάκρουσις τῆς μουσικῆς ἤχησιν,
Μ' ἀρέσκει πρῶτος χορευτὴς τὴν πρώτην νὰ ἐκλέξω,
Τὴν ἀβροτάτην τῆς ὁσφύς ἡ χεὶρ μου νὰ κρατήσῃ
Κ' εἰς τὸ εὐώδες στάδιον ἀγωνιστῆς νὰ τρέξω.

Κ' ἐν τῷ θά συγχορεύωμεν νὰ τῇ εἰπῶ ὅποσα
Πρὸ τόσου χρόνου φεύγοντος ἐπόθουν νὰ ἀκούσῃ,
Καὶ νὰ ὑμνήσῃ ἡ γλῶσσά μου τὰ κάλλη τῆς τὰ τόσα,
Τὴν θύραν τῆς καρδίας τῆς σιγᾶς, σιγὰ νὰ κρούσῃ.

Μ' ἀρέσκ' ἡ λάμψις τοῦ χοροῦ, ν' ἀκούω τοὺς φεθόρους,
Ν' ἀκούω λέξεις ἔρωτος καὶ τρυφεράς ἐκφράσεως,
Νὰ βλέπω θαυμαστάς ἐμπρὸς νεάνιδος ἀπείρους,
Νὰ μαιδεύῃ τὰ χεῖλη των, νὰ τοῖς γαλῇ ἡ πλάσις!

Μ' ἀρέσκ' ἡ λάμψις τοῦ χοροῦ, ὁ στροβιλιζὼν χρόνος
Νὰ φεύγῃ ἀνεπαίσθητος ἐλπίδων με πληρώσας,
Παντοῦ νὰ λάμπῃ ἡ χαρὰ, ὡς ἥλιος ζωογόνος,
Νὰ βλέπω νέους εὐτυχεῖς, παρθένους μαιδιώσας.

Νεάνιδες, χορεύσατε! χορεύσατε, ὦ νέοι
Γελάσατε ὅση γαλοῦν τῆς ἡδύς σας τὰ πόδα,
Τὸ γῆρας καὶ ὁ θάνατος ἐπέρχονται ὁρμαῖαι
Μὲ τῶν ρυτίδων τ' ἄροτρον, μὲ τὸν ψυχρὸν των πόδα.

Κλεάνθης. I. II. ...

Θαῦμα! Ἀναγνώσται, ὅσοι εἶδατέ ποτε τὰς Ἀθή-
νας, ἐνθυμεῖσθε τὴν ἐκ δεξιῶν τῆς Ἀγίας Εἰρήνης
πλατεῖαν, ἐφ' ἧς σταθμεύει ἡ Πρωτοφυλακὴ; ἐνθυ-
μεῖσθε ὀλίγον κατωτέρω, ὡς δύο βημάτων ἀπόστα-
σιν, κατέναντι σχεδὸν τῆς Πρωτοφυλακῆς, τὸ χρυ-
σοχοεῖον Ζαχαρίου Ἰωάννου; παρετηρήσατε ὅτι,
δεξιᾷ τῷ πρὸς τὸ χρυσοχοεῖον βλέποντι, ὑπάρχει ἀνε-
ωγμένη ἀρχὴ δρόμου, πρὸς ἣν αἱ ἐκκτέρωθεν οἰκίαι
τὰ νῦν στρέφουσι; ἐνθυμεῖσθε — ὅσοι ἔχετε εἶναι
— ὅτι τὰ λιμνάζοντα ἐκεῖ . . . ὕδατα ἐμόλυνον τὸν
ἀέρα; — Αἱ! τί λοιπόν; ἐνθυμούμεθα. — Μάθετε σή-
μερον ὅτι τεθέντος ἐκεῖ μαρμαρίνου καὶ παλλεύκου
Σωτηρίου, ἐσώθημεν ἐν μέρει ἀπὸ τῆς κακῆς θεᾶς
καὶ τῆς δυσωδίας. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν περιβάλλοντα
τὴν Συνέλευσιν τοῖχον ἐνεκτίσθη, δίστομον καὶ τοῦτο,
Σωτήριον. — Ἀξιέπαινος ἡ ἀρχὴ διότι ἤρξατο ἐπι-
δεικνυμένη μέριμνάν τινα ὑπὲρ τῆς κοινῆς, καὶ μά-
λιστα τῆς τῶν πολυτιμοτάτων τῆς πατρίδος τέκνων
καὶ πατέρων, υγιείας; ἀλλὰ συμβουλευόμεν αὐτῇ νὰ

ἐξετάσῃ πῶς κατσκευάζονται ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ τὰ τοι-
αῦτα δημόσια οἰκοδομήματα, ὅπως τελειοποιήσῃ
καὶ αὐτὴ τὰ ἐν Ἀθήναις. Ἐν Παρισίοις π. χ. εἰς τὰ
πλείστα αὐτῶν σταλάζει ἀκαταπαύστως ὕδωρ ἀφαι-
ροῦν τὴν κακοσμίαν.

Κατὰ τὴν κάτωθεν τοῦ Θησείου συνοικίαν γίνον-
ται καταμετρήσεις καὶ χωροσταθμίσεις διὰ πασσά-
λων καὶ σημάτων, πρὸς ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ
σιδηροδρόμου· ἤκούσαμεν ὅτι ὁ σιδηροδρόμος, διερ-
χόμενος μικρὸν ἀνωτέρω τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς, θέλει
καταστρέφει τὸ λοφιδίον τοῦ Ἑπταχάλκου, «ἐφ' οὗ
ἴστατο ἄλλοτε τὸ μνημεῖον τοῦ Χαλκούδοντος, ἴστα-
ται δὲ νῦν ἡ ἐκκλησία τοῦ Χαλκουρίου ἐντεῦθεν
τοῦ στρογγύλου πύργου καὶ τοῦ λαξευτοῦ βράχου
ὅστις εἶπεν ἐπίθεμα τὸν τοῦ Πραξιτέλους ἔκπῳ
ἐφεστηκότα στρατιώτην, ἴσως τὸν κοσμοῦντα σή-
μερον τὴν Κυριναλείαν πλατεῖαν τῆς Ρώμης (1) ». Ἄν
ὁ λόγος οὗτος ἔχῃται ἀληθείας, πρὸς τὴν ἀρχαιο-
λογικὴν βλάβην, ἥτις ἐσέται οὐ μικρά, θέλομεν πάθει
καὶ λοφιδίου ὠραίου γέρησιν, δι' οὗ ἡ τέχνη, βοηθήσα-
σα τῇ φύσει εἶχεν ἄλλοτε τὰς Ἀθήνας κεκοσμημένας.
Πόσω βάρβαρον πρᾶγμα νὰ καταστρέφωμεν θέσεις
τηρησάσας τὸ παλαιὸν ὄνομα σχεδὸν τὸ αὐτὸ, ἀντὶ
μνημείου ἔθνικοῦ ναὸν χριστιανικὸν μετὰ μικρᾶς τοῦ
ὀνόματος παραλλαγῆς κατεχούσας! Πλὴν τούτου ὁ-
μως τὸ σημερινὸν ἔδαφος τῶν χαλκείων πιθανῶς,
εἰ μὴ βεβαίως, καλύπτει ἀρχαιότητας πολλὰς, ὡς ἐπὶ
τῆς ἀρχαίας πόλεως ὑπάρχον. Αἱ ἀρχαιότητες αὗται
τί γενήσονται κτιζομένου ἐκεῖ τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδη-
ροδρόμου; πῶς δὲ ἀντικηρήσεται, κατὰ τὸ σχέδιον,
μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸ τέταρτον τῆς πόλεως τμή-
μα πρὸς ἀρχαιολογίαν; Ἄλλως τε, δὲν θέλει ἀσχη-
μίζει τὰ παρακείμενα λαμπρὰ ἔργα τῆς ἀρχαίας
ἐλληνικῆς τέχνης ἡ γειτνίασις ἐργοστασίου σιδηροδό-
μου, καταστρεφόμενου δυσκολώτερον πάντων τῆς
πόλεως τῶν χαλκείων; τὸ ἀπαύστως σειόμενον ἔ-
δαφος, οἱ μέλανεσ τοῦ καπνοῦ πλόκαμοι δὲν θέλουσι
βλάψαι αὐτά; ἢ μήπως δὲν ὑπάρχει ἄλλος τόπος
πρὸς ἰδρυσιν σταθμοῦ, μακρὰν τῶν ἀρχαιοτήτων; Ἄν
θελῇ ὁ Θεός, ὁπισθεν τοῦ ἐργοστασίου τοῦ ἀερίου τοῦ
εἰς τὴν αὐτὴν ἑταιρίαν ἀνήκοντος ὑπάρχει ἱκανὴ ἐκτα-
σις γῆς καὶ ἄλλη δὲ παρὰ τὸ Ὀρφανοτροφεῖον τῶν Ἀρ-
ρένων ἐπὶ τῆς νέας εἰσόδου τῆς πόλεως. Πολὺ φοβού-
μεθα μήπως εἰπώσιν ποτε τοῖς Ἕλλησι: quod Gothi,
Scotus et Turcae non fecerunt graeca fecit res-
publica. Ὅταν ἄλλοτε ἐσπάρῃ λόγος ὅτι περικαλλὲς
ἐκ πεντελησιῶν μαρμαρίου κτίριον, ἡ Συναία Ἀκαδημία,
ἐμελλε ν' ἀνεγερθῇ παρὰ τὸ Θησεῖον, ὁ περίδοξος τῆς
Γαλλίας ζωγράφος Ingres ἔλεγε πρὸς τινὰ τῶν ἡμε-
τέρων καλλιτεχνῶν ἐν Παρισίοις διατρίβοντα: « οὕτω

(1). Ἴδε Πανδ. τόμ. IB'. σελ. 146.

πράττοντες καταγινώσκετε ὑμῶν αὐτῶν βαρβαρότη-
τα· ἄλλως τε, ἐνθυμήθητε ὅτι δὲν εἰσθε κύριοι τῶν ἐν
Ἑλλάδι ἀρχαιοτήτων—ἀνήκουσιν εἰς πᾶσαν τὴν ὑψη-
λίον—ἀλλ' ἀπλοὶ φύλακες, ὀφείλοντες λόγους τῆς
διαχειρίσεως εἰς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον». Καὶ
εἶχε δίκαιον. — Μὴ αὐξήσωμεν, πρὸς Θεοῦ, τὰς τῶν
ἀρχαίων καταστροφάς· ἀρκούντως ὑβρίζουσιν αὐτοῖς
αἱ ἀκκορσῖαι καὶ ἡ βάνδαλος ἐποικοδόμησις οἰκιῶν
ἐπὶ τῶν ὀρόφων ἀρχαίων κτιρίων! Ὁ στρατὸν τοῦ
πεζικοῦ καὶ τοῦ ἵππικοῦ κεῖται μετὰ τῆς πλησίον
Ἀγορᾶς ἐν τῇ Ποικίλῃ Στοᾷ· ἐκεῖθεν δὲ μέχρι τοῦ
Πύργου τοῦ Ἀνδρονίκου σώζεται ὑπὸ τὴν νέαν πόλιν
ὀλόκληρος σειρὰ κιόνων κορινθιακοῦ ἑρθμοῦ· ὑπὸ τὴν
Πλατεῖαν τοῦ Γυμνασίου Πτολεμαίου ὑπάρχουσιν
ἐπ' ἴσης ἀρχαῖαι· καὶ ὅμως ἅς τολμήσῃ νὰ ἐπισκε-
φθῇ τις τὰ μέρη ταῦτα! καθιερώθησαν, ὡς εὐφυῶς τις
ποτ' εἶπε, δημοσίαι δαπάναι, εἰς δημοσίας ἀνάγκας!

Ἀλλ' ἀπὸ τῆς αἰσχύνης μεταδῶμεν εἰς τὴν χαρὰν
ὅτι ὑπολείπονται εἰς τὴν δύστηνον πατρίδα καὶ τινα
ἀγαθὰ. Κτίριον τιμῶν τὴν Ἑλλάδα ἀνεγείρεται, δα-
πνωμένου τοῦ κληροδοτήματος τοῦ αἰιδίμου Ν.
Στουρνάρη, ὑπὸ Ἕλληνας ἀρχιτέκτονας, τὸ Πολυτε-
χνεῖον· καὶ ἡ μὲν οἰκοδομὴ βαίνει ταχέως ἐργαζο-
μένων ἐπιμελῶς πολλῶν ἐργατῶν· ἡ δὲ μέχρι τοῦδε
τιθεμένη μελανόφαιος πέτρα, κοπτομένη ἐν Χαλαν-
δρίῳ, εἰς μόνον ἐν τῶν Ἀθηνῶν ἀρχαῖον μνημεῖον
φαίνεται ὑπάρχουσα, εἰς τὴν ἐν τῇ Ἀκροπόλει στή-
λην τοῦ Ἀγρίππαι. Ἐλπίζομεν ὅτι προσεχῶς θέλομεν
δυνηθῆναι θείζωμεν καὶ δι' εἰκόνας τοῖς ἀναγνώσταις
τὸ σύνολον τοῦ μεγαλοπρεποῦς κτιρίου.

Ὁ Ἄρης μαίνεται ὁ Ἄρης μυκᾶται, ἐπισείων κατὰ
τῆς ὑψηλίου τὸ δόρυ καὶ τὴν πυκνὴν λοφίαν. Οἱ
γέροντες Εὐρωπαῖοι πολεμοῦσιν, οἱ νέοι Ἀμερικανοὶ
σφάζονται. Πῶς ἀποφύγωμεν τὸ γενικὸν τοῦτο κα-
κόν; Ποῖος δὲ ὁ δυνάμενος νὰ σώσῃ τὸ ἀνθρώπινον
γένος; — Αἱ γυναῖκες . . . καὶ ἰδοὺ πῶς·

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ (*).

Ἄλλὰ, πρὸ παντός ἄλλου, τοῦτο ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τί
ἠθέλατε καὶ ἀπεκλείσατε διὰ μοχλῶν τὴν πόλιν ἡμῶν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Διὰ νὰ τηρήσωμεν σῶον τὸ ἀργύριον καὶ μὴ πολεμήσῃς
δι' αὐτό.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Τί; διὰ τὰργύριον πολεμοῦμεν;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Βέβαια· διὰ τοῦτο ταρασσονται πάντα. Διὰ νὰ εἴμπορῃ
νὰ κλέπτῃ ὁ Πείσανδρος καὶ οἱ ἀρχαντες ἔφεραν αὐτὴν
τὴν ταραχὴν· ἐγὼ θέλουν ἅς κάμουν· ἀλλὰ τὸ ἀργύριον
αὐτὸ ἀδύνατον νὰ τὸ λάβουν.

(*) Δὲν μεταφράζομεν ἀλλὰ παραφράζομεν διαλόγους
τινάς τῆς Λυσιστρατῆς τοῦ Ἀριστοφάνους, ἐκ τῆς
ἑλῆς κωμῆδίας ἐκλεχθέντας καὶ συναρμοσθέντας.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Ἄλλὰ τί θὰ τὸ κάμῃς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Καὶ μ' ἐρωτᾷς; Ἡμεῖς θὰ τὸ φυλάξωμεν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Σεῖς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Διατί σε φαίνεται δύσκολον; μήπως καὶ τῆς οἰκίας τὰ
χρήματα δὲν τὰ φυλάττομεν ἡμεῖς;

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Ἄλλὰ δὲν εἶναι τὸ αὐτό.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Πῶς δὲν εἶναι τὸ αὐτό;

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Με αὐτὰ τὰ χρήματα θὰ πολεμήσωμεν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Καὶ ἴσα ἴσα δὲν πρέπει νὰ πολεμήσῃς.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Ἄλλὰ πῶς ἄλλως θὰ σωθῶμεν;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἡμεῖς θὰ σᾶς σώσωμεν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Σεῖς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἡμεῖς βέβαια.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Παράδοξον.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Θὰ σωθῇς καὶ ἂν δὲν θέλῃς.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Μὴ δά!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἀγανακτεῖς, ἀλλ' ὅμως τοῦτο θὰ γένη.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Μὰ τὴν Δήμητρα, εἶναι ἄδικον.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Πρέπει νὰ σωθῇς, φίλε μου.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Καὶ ἂν δὲν θέλω;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἔτι μάλλον.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Πῶς δὲ θὰ κατορθώσῃς νὰ καταπαύσῃς τὴν μεγάλην
ταραχὴν τῶν χωρῶν καὶ νὰ διαλύσῃς τὰς εἰδας;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Εὐκολώτατα. Καθὼς ὅταν ὁ κλωστήρ ᾖ ταραγμέ-
νος, λαμβάνομεν αὐτὸν καὶ διὰ τοῦ ἀτρακτίου φέρομεν ταύ-
την μὲν τὴν ἄκραν τῆς κλωστῆς ἐδῶ, ἐκείνην δ' ἐκεῖ, οὕτω
θὰ διαλύσωμεν καὶ τὸν πόλεμον, ἂν μᾶς ἀρήσῃς, φέρουσαι
διὰ πρεσβειῶν τοῦτο μὲν ἐδῶ ἐκεῖνο δ' ἐκεῖ.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Λοιπὸν, μὲ μαλλία καὶ κλωστήρας καὶ ἀτράκτια πιστεύ-
ετε, ὦ ἀνῶντοι, ὅτι θὰ καταπαύσῃς θεινὰς ταραχάς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἄν εἴχετε ὀλίγον νοῦν μὲ τὰ μαλλία μας θὰ διεξήγῃτε ὅλας τὰς ὑποθέσεις.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

Πῶς τοῦτο; ἅς ἰδῶμεν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Πρῶτον μὲν ἔπρεπε ἐκπλύναντες τὸν ῥόπον τοῦ ἀκατεργάστου μαλλίου, νὰ ἐκραδδίσετε τοὺς μαχθηροὺς ἐπὶ κλίνης καὶ νὰ διαλέξετε τοὺς τριβόλους (κολλησίδας) καὶ τοὺς συμπυκνωμένους ἐπὶ τὰς ἀρχὰς νὰ διαζάνετε καὶ νὰ ἀποκόψετε τὰς κεφαλὰς τῶν ἔπειτα νὰ ζάνετε εἰς ἓν μικρὸν καλῶδιον ὅλους, ἀναμιγνύοντες καὶ τοὺς μετοίκους καὶ τοὺς ξένους καὶ φίλους ὑμῶν, τοὺς ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου καὶ συναγαγόντες ὅλα τὰ ἐξασμένα μαλλία καὶ συναθροίσαντες αὐτὰ εἰς ἓν νὰ τυλίξετε μίαν μεγάλην τολύπην καὶ ἔπειτα ἐξ αὐτῆς νὰ ὑφάνετε εἰς τὸν δῆμον χλαμύδα.

Καὶ ταῦτα μὲν ὁ ὀρθὸς λόγος ἄλλ' ἐπέρχονται πανούργως καὶ αἱ θωπεῖαι.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Ἄν καὶ εἶσαι πολὺ κακὸς, θὰ σὲ φιλήσω.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

Νὰ μὴ μὲ φιλήσῃς.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Θέλεις καὶ δὲν θέλεις.

μέχρις οὗ πεισθῇ ὁ Ἀθηναῖος καὶ ἐρωτήσῃ.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Λάκωνες, διὰ τί ἤλθατε ἐδῶ;

ΛΑΚΩΝ.

Πρέσβεις περὶ διαλλαγῶν.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Καλὰ λέγετε καὶ ἡμεῖς ἐπίσης. Διὰ τί λοιπὸν δὲν προσκαλοῦμεν τὴν Λυσιστράτην.

ΛΑΚΩΝ.

Μὰ τὸν θεόν, καλέσατε τὴν Λυσιστράτην.

ΧΟΡΟΣ.

Περὶ τὸν εἶναι, βλέπω, νὰ τὴν καλέσωμεν, διότι αὐτὴ ἀκούσασα ἐξέρχεται.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι δύσκολον. Ποῦ εἶναι ἡ Διαλλαγή; Αἰεὶ πρῶτον τοὺς Λάκωνας ὅχι μὲ κακὸν τρόπον οὔτε μὲ αὐθάδη χεῖρα, ὅπως οἱ ἄνδρες ἡμῶν ἀμαθῶς ἐπραττον, ἀλλ' ὡς πρέπει εἰς γυναῖκας, μὲ μεγάλην εὐγένειαν καὶ φέρε τους ἐδῶ. Ἰπαγε καὶ σὺ νὰ φέρῃς τούτους τοὺς Ἀθηναίους. — Ἄνδρες Λάκωνες, σταθῆτε πλησίον μου, σὲς δὲ, Ἀθηναῖοι, ἀπὸ τοῦτο τὸ μέρος καὶ ἀκούσατε τοὺς λόγους μου. Ἐγὼ μὲν εἶμαι γυνή, ἔχω δὲ νοῦν, καὶ εἶμαι μὲν φρόνιμος, ἀκούσασα δὲ καὶ πολλὰ ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ τοὺς γεροντοτέρους δὲν ἔχω ὀλίγας γνώσεις. Θὰ σᾶς ἐπιπλήξω καὶ τοὺς δύο δικαίως, διότι καταστρέφετε τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Σὲς μὲν, Λάκωνες, ἐλησμονήσατε ὅτι ἐζητήσατε ἐπικουρίαν παρὰ τῶν Ἀθηναίων κατὰ τῆς Μεσσηνίας καὶ οἱ ἐλθὼν ὁ Κίμων μετὰ τεσσάρων χιλιάδων ὀπλιτῶν ἔσωσεν ἑλὴν τὴν Λακεδαίμονα, καὶ εὐεργητηθέντες ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων λεηλατεῖτε τὴν εὐεργετήσασαν ὑμᾶς χώραν.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Μὰ τὸν Δία, ἀδικοῦσιν οἱ Λάκωνες, Λυσιστράτη.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Καὶ νομίζεις ὅτι θὰ ἀφήσω τοὺς Ἀθηναίους; Δὲν εἰξέομαι ἔτι οἱ Λάκωνες, ὅταν ἐφορεῖτε δουλικὸν ἔνδυμα, ἐλθόντες ἐφόνευσαν μὲν πολλοὺς Θεσσαλοὺς, πολλοὺς δὲ φίλους καὶ συμμάχους τοῦ Ἰππίου καὶ σᾶς ἡλευθέρωσαν καὶ ἀντὶ τῶν δουλικῶν ἐνδυμάτων ἐνέδυσαν τὸν δῆμον ὑμῶν χλαμύδα; Διὰ τί λοιπὸν μάχεσθε; διατί δὲν διηλλάγητε; ποῦν τὸ ἐμπόδιον;

ΛΑΚΩΝ.

Πρὸ καιροῦ ζητοῦμεν τὴν Πύλον.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Μὰ τὸν Ποσειδῶνα, δὲν θὰ σᾶς τὴν δώσωμεν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἀφετέ τὴν εἰς τοὺς Λάκωνας.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Καὶ ἔπειτα;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἀπατεῖτε ἀντὶ τούτου ἄλλο χωρίον.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Παράδοτέ μας τὸν Ἐχινούντα καὶ τὸν ὀπισθεν Μαλιακὸν κόλπον καὶ τὰ Μεγαρικὰ σκέλη.

ΛΑΚΩΝ.

Μὰ τὸν Θεόν, ὅχι ἔλα.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἀφήσατε. Ὀρκισθῆτε καὶ δότε πρὸς ἀλλήλους τὸν λόγον σας καὶ ἔπειτα λαβὼν ἕκαστος τὴν γυναῖκά του ἅς ἀναχωρήσῃ.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Πηγαίνωμεν γρήγορα.

ΛΑΚΩΝ.

Ὅπου θέλῃς.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Μὰ τὸν Δία, γρήγορα, γρήγορα λοιπὸν.

Τὴν Λυσιστράτην μιμηθήτωσαν καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους ἀναφερομένας γυναῖκας τῆς Ἑλλάδος, πᾶσαι αἱ Εὐρωπαῖαι καὶ πᾶσαι αἱ Ἀμερικανίδες ἅς εἴπωσιν εἰς τοὺς ἰδίους συζύγους ὅτι δὲν θέλουν τὸν πόλεμον διότι οἱ ἄνδρες ἐγκυταλείπουσιν αὐτὰς γηρασκούσας ἐν τοῖς θαλάμοις.

τῆς δὲ γυναικὸς σμικρὸς ὁ καιρὸς, χᾶν τούτου μὴ πιλάθῃται,

οὐδεὶς ἐθέλει γῆμαι ταύτην, ὅτενομένη δὲ κάθηται.

ἅς καταλάβωσι πόλεις, ἀκροπόλεις καὶ ταμεῖα καὶ ἅς λούσωσιν αὐτοὺς καλὸν λουτρὸν, χέουσιν ἀχελώους ὕδατος κατὰ τῶν ἐπιχειρούντων νὰ κυριεύσωσιν αὐτὰς διὰ τοῦ πυρὸς ἀνδρῶν. ἅς πείσωσι τέλος αὐτοὺς διὰ θωπειῶν καὶ διὰ συλλογισμῶν ἀπὸ τῶν ἐρίων μεταφερομένων. ἅς συμβουλεύσωσιν εἰς τὰ διὰ ἄφορα ἔθνη νὰ ἀνταλλάξωσιν ἕκαστα τὴν Πύλον αὐτῶν καὶ τὸν Ἐχινούντα, καὶ οὕτω θέλουν ἀποκτήσῃ τὴν αἰωνίαν τοῦ ἀρρένου φύλου εὐγνωμοσύνην. Τότε οὐδεὶς θέλει πλέον τολμῆσαι νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ γνωστὸν ἐκείνο.

ὡς ἐγὼ μισῶν γυναῖκας οὐδέποτε παύσομαι,

ῥητὸν ὑπὸ τῶν πλείστων ἡμῶν μετὰ κόμπου λεγόμενον, ἀλλὰ — ὁμολογητέον μεταξὺ μελῶν τοῦ αὐτοῦ φύλου — ὑπ' ἐλίγων, ὀλιγίστων πιστευόμενον καὶ ἐνδομύχως ὑπὸ πάντων μετατρεπόμενον ὡς ἐγὼ φίλων γυναῖκας οὐδέποτε πᾶσαι.

Σ.

Π Ο Ι Η Σ Ι Σ .

ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ

Ἐπὶ τοῦ τάφου ἀγνώστου Ποιητοῦ.

I.

Ἀχνότρεμαν τοῦ Οὐρανοῦ τὰ λαμπρὰ στολίδια,
Καὶ ἀερεῖσι σιγαλὸ ἔγερνε φύλλα καὶ ἄνθη,
Ὡς νὰ χαιρέτουν τὴν αὐγὴν ποῦ ἐπρόδαινε ὅσα χάρι.
Κ' ἐκείθε μοσχοβουλίστ' ἄερι ἐγλυκοφύλιζε
Νῆξανθομάλλη ποῦ συχνὰ εἶχε γιὰ συντροφιά του,
Τοὺς κήπους, καὶ τὴ μοναχιά, καὶ τ' αὐλακιοῦ τὸ φλοῖσθο.
Συχνὰ ὁ νῆξ' ἀσκήκωνε ἔς τὸν οὐρανὸ τὰ μάτια,
Ὡς νὰ ζητοῦσε ἀπ' αὐτὸν ἄν κἀτι νὰ τοῦ δώσῃ.
Πότε ἐδαιχρυστέναζε εἰς μαῦρο κυπαρίσσι,
Καὶ πότε γέλοιο χαρωπὸ τοῦ στόλιζε τὰ χεῖλη.
Τ' ἄνθη γι' αὐτὸν ἦσαν χοροὶ, καὶ μουσικὴ τ' αὐλάκια,
Καὶ αὐτὰ ἐπαιγνιδίζανε ὅλο ζωὴ καὶ χάρι
Μ' ἄλλα στολίδια ἁπλᾶστα, καλλίτερ' ἀπὸ ὅλα...
Εἰς τὸ βουνὸ γεννήθηκε, καὶ ἴλιγοι τὰ γνωρίζαν,
Καὶ ἤθελαν ἀργότερα μαθητευθῆναι ἔς τὸν κόσμον,
Ἄν ἡ ζωὴ δὲ ἦτανε ἐδῶ ἔς τὴ γῆ παιγνιδί!

II.

— Ἰ Τί ἐγίνε ὁ εὐμορφος καὶ μυρουδάτος κρῖνος;
— Ἦ ἄνοιξι ἐπέρασε καὶ ὁ κρῖνος ἐμαρῶνθη
Καὶ ἔμειναν τὰ φύλλα τοῦ ξερὰ κάτω ἔς τὴ ρίζα,
Ὡς ἂν ἐνθόμῃσι πικρὴ τῆς χλορασιῆς ποῦ εἶχε!
— Ἰ Ποῦναι τὰ ῥόδα πῶκοπτε, καὶ τὰ διδο μετὰ χάρι,
Ἦ Βοσκοπούλα ἡ λιγερή, ἐνός βοσκοῦ λεδέντη
Ὡς εὐσομῇ ἐνθόμῃσι τ' ἀθώου ἐρωτὸς των;
— Τὸ καλοκαίρι ἀπέρασε καὶ ἐξέρανε τὰ ῥόδα!
— Ἰ Ποῦναι ἐκεῖ τὸ ἥσυχον καὶ καθαρὸ ῥωάκι
Ποῦ μέσα εἰς τὴ χλορασιὰ ἐφλοῖφλιζε μετὰ χάρι
Καὶ ἔτρεχε ὅταν ἦσυχὴ ζωὴ εὐτυχισμένη;
— Ὁ ἥλιος τοῦ καλοκαιριοῦ ἐξέρανε καὶ ἐκάπνισεν!
— Ἰ Καὶ ποῦν' ὁ νῆξ' ποῦ ἐφάλλε μετὰ εὐκολα τραγοῦδιον,
Κοντὰ ἔς τὸ φλοῖσθο τ' αὐλακιοῦ τὰ ῥόδα καὶ τὰ κρῖνα,
Κ' ἕνα ἀθῶον ἔρωτα, βοσκοῦ καὶ βοσκοπούλας;
— Φευγ' ἡ ζωὴ ὀγλήγορα, ὅσα μυρουδάτο ἄερα,
Ὡς ἂν τὸν ἴσχυο γερακιοῦ εἰς σὲ γοργὸ ποτάμι.
Ὁ θάνατος τοῦ ἐκλείσει τ' ἀηδονίστον στόμα,
Καὶ τὸν σκεπάζει ἐρημιάς, χορταριασμένο χῶμα!

III.

Εἰς τὴν ποδιά ἐνός βουνοῦ βόσκουνε δυὸ κοπάδια,
Καὶ τὰ κουδούνια ἀργακτυποῦν, ὡς ἂν νὰ συντροφεύσων
Μετὰ βοσκοπούλας τοὺς κλαυθμούς καὶ ἐνός βοσκοῦ τοὺς
θρήνους,
Ποῦ ἀπαντιῶνται λυπηροὶ ἔς τοῦ ποιητῆ τὸν τάφον!
Κλάψτε καὶ σεῖς πουλάκια μου, καὶ λούλουδα τοῦ κήπου,
Γαλανομάτες τοῦ χωριοῦ, καὶ βρύσαις τῆς ἐρήμου!
Καὶ σὺ ζωὴ τῆς φύσεως, γλυκοφυσίστρα αἰῶνα,

Μέσα ἔς τὰ ῥόδα στέναζε, μέσα ἔς τὰ κρῖνα κλαίγε!
Μὲ θλιβερὸ μουρμουρισμὸν, καὶ σὸ αὐλάκι τρέχε!
Τώρα ἡ ὀμορφάει σὰς, ἐρημιαὶ καὶ μονάχαις,
Δὲν θὲ νὰ καθρεφτίζονται ἔς τοῦ Ποιητοῦ τὸ στίχον!

Ο ΕΡΗΜΙΤΗΣ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 4, 1864.

—ο—

Ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 4 Ἰανουαρίου εἶχομεν εἰπεῖν ὅτι, μεταξὺ τῶν προτρεψάντων τοὺς ἐν Τριπύλαι καὶ Λαμίας στρατιώτας, εἰς ἀπειθείαν ἦτο καὶ τις πληρεξούσιος τὸ ὑπουργεῖον, πεισθὲν ἐκ τριῶν τηλεγραφημάτων τοῦ πληρεξουσίου τούτου, ἐζήτησε παρὰ τῆς Συνελεύσεως τὴν ἄδειαν νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν εἰς δικαστικὰς ἀνακρίσεις. Μετὰ τὴν ἀρνητικὴν δὲ γνωμοδότησιν ἐπιτροπῆς συστηθείσης ἐπὶ τούτῳ καὶ μετὰ διεξοδικὰς συζητήσεις, ἐγένετο ἐπὶ τέλους δεκτικὴ ἡ πρότασις τοῦ ὑπουργείου. Τὸ καθ' ἡμᾶς, ἔχομεν μίαν ἀπορίαν, ἥς τινος τὴν λύσιν κρῖνομεν ἀναγκαιοτάτην ὡς ἀφορῶσαν εἰς τὸ δημόσιον δικαίον τῶν Ἑλλήνων. Τὸ σύνταγμα τοῦ 1844 ἔσται, καθὼς καὶ τὸ σχέδιον τοῦ παρασκευασθέντος ἐσχάτως, λέγουσιν ὅτι τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν εἶναι ἀπαραδίεστον. Πρὸ τοῦ Ὀκτωβρίου μάλιστα, ἐπιπεσοῦσα ἀκάθεκτος ἡ ἀντιπολίτευσις κατὰ τῆς ἐξουσίας, ἤξιον πάντῃ ἀπόλυτον τὸ ἀπαραδίεστον τοῦτο, καὶ κίνδυνον ἂν τρέχῃ ἡ πατρίς. Οἱ συντάκται τοῦ νέου σχεδίου, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν ἀξιώσεων τούτων διατελοῦντες, παρεδέχθησαν τὸ ἀπόλυτον τοῦτο, καὶ οὕτως ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐθριάμβευσεν ὡς ἀρχὴ τῶν ἐπαναστατῶν ἄλλὰ πῶς διεκοινώθησαν τὰ ἐν τοῖς τηλεγραφήμασι τοῦ πληρεξουσίου; τὰ τηλεγραφήματα εἶναι ἐπιστολαί; ναι ἢ ὀχι; ἰδοὺ ἡ ἀπορίαν.

Ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Ἰανουαρίου ὁμιλήσαμεν περὶ τινος ἐπιστολῆς δημοσιευθείσης ὑπὸ τῆς *Ἑλπίδος* καὶ ἀποδιδомένῃς τῷ Κ. Σπώννεν^{*} ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς πολλὰς συζητήσεις, αἱ δὲ συζητήσεις εἰς δευτέραν ἄλλην σταλείσαν γαλλιστὶ πρὸς τὸν συντάκτην τῆς ἐφημερίδος *La Grèce*. Ἡ νέα αὕτη ἐπιστολὴ προσπαθεῖ νὰ ἐπεξηγήσῃ ὅσα ἐρρήθησαν ἐν τῇ πρώτῃ, καὶ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἴδιον τῆς τιμῆς τοῦ βασιλέως εἶναι νὰ σεβασθῇ τὰ κείμενα, καὶ ἰδίως τὴν ὑπαρξίν τῆς Συνελεύσεως, καὶ ὅτι ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει θέλει ἐκβιάσει τὴν διάλυσιν αὐτῆς.

Κατὰ τοὺς ἔχοντας ὅμως ἐναντίαν γνώμην δὲν πρόκειται περὶ βίαις δὲν πρόκειται νὰ διεκλυθῇ ἡ